

Щаслива Ю.Д.

Щепіна Т.Г.

к.е.н., доцент

КПІ ім. Ігоря Сікорського

РОЗРОБЛЕННЯ ЗАХОДІВ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Сучасні умови функціонування підприємств визначаються високим рівнем конкуренції, нестабільністю зовнішнього середовища та стрімким розвитком цифрових технологій. У таких умовах зростає значення операційної діяльності як ключової підсистеми підприємства, що забезпечує ефективність бізнес-процесів, стабільність виробничих операцій, раціональне використання ресурсів і конкурентоспроможність продукції чи послуг. Тож тема розроблення заходів щодо вдосконалення операційної діяльності в умовах цифровізації є актуальною на сучасному етапі розвитку економіки нашої країни, бо сьогоднішні умови функціонування підприємств визначаються високим рівнем конкуренції, нестабільністю зовнішнього середовища та стрімким розвитком цифрових технологій.

Згадаємо, що операційна діяльність підприємства – це вся щоденна робота, завдяки якій підприємство створює свої товари або послуги та забезпечує стабільне функціонування (виробництво, постачання, збут, обслуговування клієнтів, управління ресурсами). Саме операційні процеси формують основу створення цінності, тому їхня оптимізація є необхідною передумовою зростання ефективності підприємства. Саме операційна діяльність безпосередньо впливає на швидкість виконання робіт, якість кінцевого продукту, гнучкість реагування на зміни ринку, собівартість продукції та задоволеність споживачів, а високий рівень організації операційних процесів дає змогу забезпечити раціональний розподіл ресурсів, зменшити витрати та мінімізувати операційні ризики. Ось чому тому дослідження механізмів її вдосконалення є важливим і актуальним завданням сучасного менеджменту.

З іншого боку розвиток цифрових технологій зумовлює перегляд традиційних підходів до організації операційної діяльності. Цифровізація сприяє підвищенню продуктивності праці, автоматизації рутинних процесів, забезпеченню точності даних, оперативності управлінських рішень та прозорості бізнес-процесів. Наприклад, дослідження показують, що цифрова трансформація підприємств призводить до зниження витрат, підвищення доходів, покращення ефективності та стимулювання інновацій. [1]

Впровадження таких інструментів, як ERP-системи (це програми, які допомагають керувати всіма процесами підприємства – від закупівель до продажів в одному місці), CRM-платформи (системи для роботи з клієнтами, які зберігають інформацію про них і допомагають покращити обслуговування), системи цифрового документообігу, аналітики даних, IoT (технологія, що дозволяє обладнанню, техніці та пристроям автоматично збирати дані та передавати їх у систему), RPA (це «програмні роботи», які виконують рутинні дії замість людини: введення даних, заповнення таблиць, перевірка документів) та штучного інтелекту, дозволяє підприємствам оптимізувати виробничі потоки та досягати вищого рівня операційної ефективності. Наприклад, дослідження показує, що практики цифрової трансформації мають значний позитивний вплив на ефективність операцій діяльності. [2]

Умови цифрової трансформації висувають нові вимоги до гнучкості та адаптивності операційних систем підприємства. Цифрові інструменти забезпечують можливість швидкого масштабування виробничих потужностей, скорочення часу циклу

виконання операцій, покращення контролю якості, автоматичного збору даних та побудови систем прогнозної аналітики. У свою чергу, це формує потенціал для впровадження процесних інновацій та створення цілковито нових моделей операційного управління.

З огляду на це, виникає потреба у розробленні заходів щодо вдосконалення операційної діяльності підприємства на основі цифрових технологій. До таких заходів належать: оптимізація внутрішніх бізнес-процесів за допомогою цифрових платформ; впровадження автоматизованих систем управління ресурсами; застосування технологій аналітики великих баз даних для підвищення обґрунтованості управлінських рішень; цифровізація документообігу та логістичних процесів; посилення кібербезпеки; інтеграція інтелектуальних систем моніторингу операційної діяльності.

Важливим також є економічне обґрунтування впровадження таких заходів, адже цифрові рішення потребують інвестицій і змін у структурі управління. Численні дослідження в цьому напрямку свідчать, що цифровізація операційної діяльності сприяє зниженню витрат, незважаючи на початкові вкладення, прискоренню виробничих процесів, підвищенню продуктивності праці та конкурентоспроможності підприємства. Також наявним є доволі яскраво виражений соціально-економічний ефект, який проявляється у покращенні умов праці, зменшенні помилок, прозорості управління, зростанні рівня задоволеності споживачів і підвищенні стійкості підприємства до викликів зовнішнього середовища. [3]

Отже, тема вдосконалення операційної діяльності підприємства в умовах цифровізації є надзвичайно актуальною, адже цифрові технології формують нову парадигму управління, у якій ефективність операційних процесів визначає конкурентні переваги та стратегічні перспективи розвитку підприємства. Розроблення та впровадження цифрових заходів дозволяє підприємству підвищити свою ефективність, адаптивність і стійкість, що робить подальші дослідження у цьому напрямі необхідними та перспективними.

Перелік посилань:

1. Yongzhang Penga, Changqi Tao. Can digital transformation promote enterprise performance? From the perspective of public policy and innovation. *Journal of Innovation & Knowledge*. URL: <https://www.elsevier.es/en-revista-journal-innovation-knowledge-376-pdf-S2444569X22000385>
2. Meng Tian, Yang Chen, Guanghao Tian, Wei Huang, Chuan Hu The role of digital transformation practices in the operations improvement in manufacturing firms: A practice-based view. *International Journal of Production Economics*. Vol. 262, 2023. URL: https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0925527323001615?utm_source=chatgpt.com
3. Tverdushka, T., & Stoliaruk, K. igitalization impact on work quality at the enterprise operational level. *Technology audit and production reserves*. No. 4(54) (2020): Economics of enterprises. URL: https://journals.uran.ua/tarp/article/view/211151?utm_source=chatgpt.com